

Invictus

Leerdoelen:

Geschiedenis van Nelson Mandela

Recente geschiedenis Zuid-Afrika

Begrippen: Apartheid, SAS, ANC, Robbeneiland, Afrikaners

Middelen om (etnische) tegenstellingen in de samenleving te verkleinen?

Achtergrondinformatie

I. Afrika

Afrika beslaat ruim 20 procent van het totale landoppervlak van de aarde. Er wonen meer dan 800 miljoen mensen - ongeveer een zevende van de wereldbevolking. Zo'n groot gebied is zeer afwisselend qua natuur. Je vind er woestijnen, zoals de droge Saharawoestijn, maar ook regenwouden en savannen. De regenwouden, ten zuiden van de Sahara, kenmerken zich door een grote verscheidenheid aan dieren, bossen en planten. In het zuiden en het oosten van Afrika vind je de savannen. Dit zijn droge grasvlakten met hier en daar bomen en struikgewas.

Vele Europese landen veroverden een groot deel van Afrika, vooral aan het einde van de negentiende en het begin van de twintigste eeuw. Landen die grote delen van Afrika tot hun gebied verklaarden (=het kolonialisme), waren onder andere Engeland, Frankrijk, België, Portugal en Duitsland. Hoewel alle Afrikaanse landen tegenwoordig onafhankelijk zijn, zijn de gevolgen van het kolonialisme in Afrika nog steeds merkbaar in de gesproken talen en godsdiensten. Zo spreekt men in Algerije nog steeds Frans, in Namibië Engels en is het christendom door missie en zending in Kenia wijdverspreid.

Afrika telt 53 landen, van Marokko en Libië in het noorden, tot Zuid-Afrika in het zuiden. Afrika kent eveneens een grote diversiteit aan volkeren en culturen. Het noorden kent met name een islamitische cultuur, terwijl de overige delen in Afrika andere culturen hebben.

De meeste Afrikanen wonen op het platteland. Meestal verbouwen ze hun eigen voedsel. Daar houden ze zelden genoeg van over om ook iets te verkopen of te ruilen. Vele gezinnen bebouwen al generaties lang dezelfde akkers en wonen met hun gehele familie in hetzelfde dorp. Soms trekt de jeugd naar de stad om voor een paar jaar geld te verdienen, in bijvoorbeeld de mijnbouw of in een fabriek. Ze komen dan met spaargeld terug en stichten een gezin.

In Afrika komen veel burgeroorlogen voor. Deze worden dikwijls veroorzaakt door politieke onrust, twisten om vruchtbaar land en corrupte regeringen. Bekende oorlogen zijn die in Tsjaad, Liberia en Rwanda.

Ook hongersnood veroorzaakt veel ellende. Als de oogst tegenvalt, verhongereren er binnen een paar maanden duizenden of zelfs miljoenen mensen. Tegenvallende oogsten kunnen het gevolg zijn van waterschaarste, verwoestijning en klimaatveranderingen.

Vele industrielanden hebben belangen in de ontginning van grondstoffen in Afrika, denk maar aan mijnbouw (koper, goud, diamant), aardolie en koffie. De exploitatie van deze grondstoffen, alsook het bezit van watervoorraden in gebieden met waterschaarste, is vaak de oorzaak van conflicten.

II. Zuid-Afrika

Zuid-Afrika behoort tot de een van de rijkere landen in Afrika en had tot 2008 een snel groeiende economie. Het land heeft de beschikking over enorme natuurlijke rijkdommen (o.a. goud, kolen, koper, ijzer, uranium), een goed ontwikkeld financieel systeem en naar Afrikaanse maatstaven een goede infrastructuur en communicatienetwerk. Vanaf 2008 heeft Zuid-Afrika te kampen met een afnemende groei van de economie, omdat als gevolg van de mondiale crisis de vraag naar grondstoffen afnam.

Ondanks de relatief sterke economie blijft Zuid-Afrika kampen met armoede onder brede lagen van de bevolking. De werkloosheid is hoog (26 procent), met name onder de lager opgeleide zwarte bevolking. In sommige 'townships' is acht van de tien mensen werkloos. De economische verschillen in Zuid-Afrika zijn aanzienlijk: ondanks pogingen van diverse regeringen om de mogelijkheden van lagere inkomensgroepen te vergroten blijft er een groot verschil tussen arm en rijk, tussen blank en zwart en tussen stedelijke centra en plattelandsgebieden. Deze verschillen zijn onder meer zichtbaar in het onderwijs en de medische zorg.

Het onderwijs aan de zwarte bevolking heeft sterk geleden onder de apartheidswetten. Studenten mochten alleen naar een universiteit van hun eigen 'kleur'. Studeren aan bekende en goede universiteiten als de Universiteit van Kaapstad (voor blanken) en die van Witwatersrand (voor kleurlingen: zeer diverse groep van mensen met getinte huidskleur) was voor zwarten onmogelijk. Tot 1990 bleef deze situatie in de praktijk bestaan. De leerplicht voor de zwarte bevolking werd pas in 1991 geregeld. Voor blanken gold de leerplicht al vanaf 1953, voor Aziaten vanaf 1979 en voor kleurlingen vanaf 1980.

Sinds de apartheidperiode is het onderwijs sterk verbeterd in Zuid-Afrika. De regering wil dat alle Zuid-Afrikaanse kinderen tot hun vijftiende gratis onderwijs krijgen. Behalve de normale schoolvakken moeten ze les krijgen in hun eigen taal, in het Engels en in het Afrikaans. Desondanks zijn er nog veel kinderen die niet of weinig naar school gaan, bijvoorbeeld omdat de school te ver weg is of omdat ze moeten bijdragen aan het gezinsinkomen. Met name in veel plattelandsgebieden is het onderwijs bovendien van zeer matige kwaliteit. De regering is een programma gestart om ouderen onderwijs te geven. Minstens de helft van de ouderen onder de zwarte bevolking is immers analfabeet.

Ook voor de gezondheidszorg golden tijdens de apartheid andere regels voor blank en zwart. Voor de zwarte bevolking was er nauwelijks medische zorg en het woord ziektekostenverzekering kenden ze niet. De huidige regering wil dat verbeteren. Er worden artsen en verpleegkundigen opgeleid, maar er zijn nog steeds grote verschillen. De privéziekenhuizen waar voornamelijk blanken komen, zijn veel beter dan de openbare klinieken. Dat blijkt ook wel, want een blanke Zuid-Afrikaan leeft zo'n twaalf jaar langer dan zijn zwarte landgenoot. Het aantal zwarte baby's dat bij de geboorte sterft is zes maal hoger dan bij blanken en van de zeshonderd mensen die er dagelijks sterven aan de gevolgen van aids, is de overgrote meerderheid zwart.

III. Apartheid

Apartheid

Apartheid: een bord behoudt een strand voor aan blanken.

Apartheid was het officiële systeem van [rassensegregatie](#) dat tussen [1948](#) en [1990](#) in [Zuid-Afrika](#) en het huidige [Namibië](#) in werking was. Het woord *apartheid* komt uit het [Afrikaans](#)^{[1] [2][3][4]} en is als leenwoord in bijna elke andere taal onvertaald opgenomen. Het eerst bekende gebruik van het woord in deze betekenis was in [1919](#), tijdens een toespraak van [Jan Smuts](#), de toenmalige eerste minister van Zuid-Afrika.

In reactie op de toespraak van Jan Smuts heeft [Hendrik Verwoerd](#) eens gezegd dat hij in plaats van apartheid liever hoorde dat men het systeem omschreef als *goed nabuurschap*. Hendrik Verwoerd die in Zuid-Afrika verbleef was [Nederlander](#) en belangrijk vormgever van het apartheidssysteem. Het systeem bestond al langer, maar was niet officieel ingevoerd.

De apartheid kon worden onderscheiden in de zogenaamde grote en kleine apartheid. De kleine apartheid was het bekendst en omvatte de raciale segregatie binnen woongemeenschappen. Middels een groot pakket aan wetten werden zwarten en blanken gedwongen gescheiden van elkaar te leven, waarbij de beste voorzieningen uiteindelijk aan de economisch sterkere blanken toevielen. De grote apartheid omvatte het beleid om bepaalde delen van het land aan rassen toe te wijzen en ze vervolgens onafhankelijk te maken. Ook hier werden de blanken in praktijk bevoordeeld.

De grote apartheid

Er werden tien "zelfstandige gebiedsdelen" voor de zwarte bevolking ingesteld, de zogenaamde [thuislanden](#). Vier van deze thuislanden, [Bophuthatswana](#), [Ciskei](#), [Transkei](#) en [Venda](#), werden door Zuid-Afrika als onafhankelijke staten beschouwd, maar door geen enkel ander land erkend.

De thuislanden omvatten slechts 13% van het totale landoppervlak van Zuid-Afrika, terwijl ze geacht werden uiteindelijk de gehele zwarte meerderheid te huisvesten. Bovendien had de regering de meest waardevolle gebieden aan de blanken toegewezen. De thuislanden waren meestal dorre heuvelachtige stukken land, die ook meestal territoriaal geen eenheid vormden. Ze hadden vaak geen eigen industrie of andere significante werkgelegenheid of middelen van bestaan, waardoor de zwarte bevolking vaak buiten het thuisland ging werken.

De zwarten werd hun Zuid-Afrikaans staatsburgerschap ontnomen, en ze werden staatsburgers van een van de thuislanden, ook als ze daar niet woonden. Uiteraard wilden de meesten dit ook niet wegens de slechte werkgelegenheid. Wie echter als zwarte in 'blank' Zuid-Afrika bleef wonen werd daar beschouwd en behandeld als een vreemdeling, wat juridisch een additionele reden vormde om zwarten anders (lees: slechter) te behandelen dan blanken. Ze waren nu immers buitenlanders.

Afrikaans

Het Afrikaans was, door zijn historisch gegroeide positie, gedurende deze periode de dominante taal van Zuid-Afrika. Vandaag de dag is deze invloed nog steeds mede merkbaar gezien het feit dat vele mensen van zwarte, gemengde of Aziatische afkomst Afrikaans als tweede taal hebben en vaak geen [Engels](#) spreken. Alhoewel het Engels sterk in opmars is, bleef en blijft het Afrikaans een belangrijke taal, zij het in sommige plaatsen meer dan andere. Voor en tijdens de apartheidperiode was het dé taal voor de onderlinge communicatie tussen de verschillende bevolkingsgroepen, naast het door de (blanke) overheid gebruikte Engels.

De kleine apartheid

Het apartheidbeleid werd ingevoerd, met officiële wetten zoals de *wet op verbod van gemengde huwelijken* en dergelijke. Deze wetten verboden onder meer dat mensen van verschillende rassen konden trouwen zodat het ras *zuiver* gehouden kon worden. Er was ook een wet voor het gebruik van vervoer en het binnentreden van gebouwen en/of openbare gelegenheden, namelijk *de wet op aparte gerieven* en zorgde ervoor dat zwarten op een apart strand moesten zwemmen, en de achterdeur van banken en winkels moesten gebruiken. Het was ook niet toegestaan voor een blanke man om een zwarte vrouw alleen naar huis te brengen, een man moest zijn vrouw, of een vriend meenemen, anders kon diegene worden aangehouden en worden bestraft.

Hier volgen enkele apartheidswetten:

- *De wet op verbod van gemengde huwelijken* ([1949](#))
- *De ontuchtwet* ([1950](#)) - verbod op seksuele relatie met ander ras.
- *De wet op bevolkingsregistratie* (1950) - het registeren van ras was verplicht.
- *De groepsgebiedenwet* ([27 april](#) 1950) - werkverbod van andere rassen in stedelijke gebieden.
- *De wet op aparte gerieven* ([1953](#)) - verbod op het gebruiken van dezelfde openbare voorzieningen.
- *De wet op Bantoe-onderwijs* (1953) - zwarten werden onderwezen in het [Afrikaans](#)
- *De wet op werkgelegenheden* ([1956](#)) - betere banen waren gereserveerd voor blanken.
- *De wet op bevordering van Bantoe-zelfregering* ([1958](#)) - bevorderen van onafhankelijkheid van thuislanden.

Het raciale planningsraamwerk waarbinnen de apartheid werd uitgevoerd door opeenvolgende kabinetten kan worden gekenschetst door een toespraak van Verwoerd uit mei 1952 als minister van Naturellen Zaken tot het Zuid-Afrikaanse parlement, waarin hij onder andere de volgende punten aanvoerde:

- Elke stad ("town or city"), vooral industriële steden, moet één bijbehorende zwarte *township* hebben;
- *Townships* moeten groot zijn en moeten zo worden geplaatst dat ze zich kunnen uitbreiden zonder over te lopen in een ander raciaal groepgebied;
- *Townships* moeten op een adequate afstand van blanke gebieden worden geplaatst;
- Zwarte *townships* zouden moeten worden gescheiden van blanke gebieden door een gebied met industriële gebieden, waar zich industrieën bevinden of zijn gepland;
- *Townships* zouden zich op een eenvoudige vervoersafstand van een stad moeten bevinden, het liefst door spoor- en niet door wegtransport;
- Alle raciale groepgebieden zouden zo moeten worden geplaatst dat ze toegang bieden tot de gezamenlijke industriegebieden en het zakendistrict (*CBD*) zonder dat het reizen door het groepgebied van een ander ras nodig is;
- Er zouden geschikte open-buffergebieden rond de zwarte *township* moeten zijn, waarvan de breedte zou moeten afhangen van of de grens wel of niet tegen dicht- of dunbevolkte blanke gebieden aan ligt;
- *Townships* zouden zich op een aanzienlijke afstand van hoofd- en meer specifiek nationale wegen moeten bevinden, waarvan het gebruik voor lokaal transport zou moeten worden ontmoedigd;
- Bestaande verkeerd gesitueerde gebieden zouden moeten worden verplaatst;
- Iedereen wil zijn [sic] bedienden en zijn arbeiders, maar niemand wil een locatie voor inheemsen in de buurt van zijn eigen buitenwijk (Williams, 2000:167-168 in Winchester, H.P.M., et al., 2003^[5]).

Internationale gevolgen

Toen [India](#) in [1947](#) onafhankelijk werd en binnen het [Gemenebest](#) bleef, besloot Hendrik Verwoerd de onafhankelijkheid van Zuid-Afrika binnen het Gemenebest aan te vragen. De aanvraag werd verworpen met als argument dat het systeem van rassensegregatie geen gewenste regeringsvorm was. Het apartheidssysteem kreeg enorm veel kritiek, vooral van het Indiase lid van het Gemenebest. Ook [Canada](#) was fel tegenstander van het systeem. Uiteindelijk leidde de kritiek tot de onafhankelijkheid van Zuid-Afrika, zonder dat het lid bleef van het Gemenebest. Zuid-Afrika werd als gevolg van haar rassenbeleid ook uit vele internationale organisaties verbannen.

In Zuid-Afrika leidde de apartheid tot van staatswege gescheiden leefgebieden van blanken enerzijds en zwarten anderzijds. Zuid-Afrika had vanwege de apartheid met een economische boycot te maken. Nadat [Nelson Mandela](#) in 1990 na 27 jaar gevangenschap uit de Victor Verstergevangenis werd vrijgelaten en met zijn partij [ANC](#) aan de macht kwam, werd de apartheid formeel opgeheven. In 1994 werden de eerste algemene, voor alle rassen toegankelijke, verkiezingen gehouden, waarna Mandela president werd.

Heden

Alhoewel apartheid officieel ten einde is gekomen bestaat er bij bepaalde mensen nog steeds een gevoel van minachting ten opzichte van de zwarte, kleurling- of blanke bevolking.

In Zuid-Afrika ligt het discriminatiepercentage tussen kleurlingen die zwarten discrimineren hoger dan blanken die zwarten discrimineren. Een kleurling zal dan ook nooit graag aangesproken worden als *zwart*, wat in de [Verenigde Staten](#) wel vaak gebeurt, dit leidt vaak tot onbegrip. Het discriminatiepercentage is bij ouderen overigens ongeveer gelijk aan dat van de jeugd. Dit komt omdat jongeren dit van hun ouders of grootouders krijgen overgedragen. Op school kan dit tijdens geschiedenislessen leiden tot onbegrip. Zo zouden sommige pro-apartheid ouders scholen opbellen om hun beklag te doen bij de school over het belachelijk maken van het systeem. Vooral net na de afschaffing van apartheid als officieel stelsel gebeurde dit vaak. Het percentage van gemengde huwelijken in Zuid-Afrika is nog steeds erg laag en de gemeenschappelijke acceptatie is niet te vergelijken met die in [Europa](#).

Regeringsvorm:	Republiek
Hoofdstad:	Zuid-Afrika kent drie hoofdsteden: Pretoria (bestuurlijke macht), Kaapstad (wetgevende macht), Bloemfontein (rechterlijke macht)
Inwoners:	43.997.828 (in 2007)
Oppervlakte:	1.221.037 km ²
Religie (2001):	75,5 procent christendom, 21,1 procent atheïst/onzeker, 3,4 procent overig (islam, boeddhisme, etc.)
Levensverwachting:	42,4 jaar
Geboortecijfer (2003):	19
Sterftcijfer (2003):	18
Officiële landstaal:	Afrikaans (lijkt sterk op het Nederlands, stamt hier ook van af) en Engels. Daarnaast erkent het nog vele inheemse talen, zoals Zoeloe, Xhosa, Swazi, Ndebele, Zuid-Sotho, Noord-Sotho, Tswana, Venda, Tsonga

<http://nl.wikipedia.org/wiki/Zuid-Afrika>

http://www.teachersparadise.com/ency/nl/wikipedia/z/zu/zuid_afrika.html

<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/sf.html>

IV. Rugby

Rugby (balspel)

Uit Wikipedia, de vrije encyclopedie

Een "scrum"

Een "tackle"

Rugby als sporttak is een benaming die van toepassing is op twee verschillende [balspelen](#) met veel overeenkomsten: [Rugby Union](#) en [Rugby League](#)

In beide vormen draait het spel om het bezit van en het scoren met de ovaalvormige bal, en de regel dat de bal niet voorwaarts mag worden *gepassed*. Terrein mag alleen worden gewonnen door met de bal te lopen of hem vooruit te trappen.

Beide vormen zijn populair in [Groot-Brittannië](#), [Frankrijk](#), [Australië](#) en [Nieuw-Zeeland](#). **Rugby Union** is de nationale sport in [Wales](#), [Nieuw-Zeeland](#) en landen in de [Stille Oceaan](#) zoals [Tonga](#), [Fiji](#) en [Samoa](#). Het wordt ook veel gespeeld in [Argentinië](#), [Roemenië](#), [Zuid-Afrika](#), [Ierland](#) en [Italië](#). **Rugby League** is de nationale sport van [Papoea-Nieuw-Guinea](#) en wordt ook in veel van bovenvermelde landen beoefend.

Geschiedenis

Het begin van de geschiedenis

Bepaalde studies tonen aan dat de voorvader van het rugby [soule](#) of [sioule](#) is, dat een zeer oud spel is dat al vanaf de [Middeleeuwen](#) in Frankrijk werd gespeeld. Soule heeft gemeenschappelijke kenmerken met het rugby, zoals [knappan](#) in Wales, [hurling](#) in Ierland en [calcio](#) in Italië. Deze spelen werden aan het einde van de achttiende eeuw echter niet meer populair, in tegenstelling tot folk [voetbal](#) dat haar plaats vond in de Engelse colleges.

Het balspel werd op het terrein van het voornaamste college van de stad Rugby uitgevonden (Engeland). De legende zou willen dat gedurende een voetbalmatch rond 1823, [William Webb Ellis](#), leerling van de Rugby School en toekomstige pastoor, de bal in zijn armen droeg en bij de tegenstanders ging scoren terwijl de traditionele voetballer dit met de voet deed.

Football versus voetbal

In werkelijkheid is de oorsprong van rugby veel ingewikkelder. Elk college had zijn eigen regels en het spel aan de voet en de hand waren frequent. Het gebaar van William Webb Ellis, om met de bal in zijn handen te lopen, in een fase van het spel die het niet toeliet, heeft geleidelijk de regels van Rugby doen evolueren. De verspreiding van de sport werd geholpen door het verschijnen van de spoorwegen, waardoor de colleges niet meer geïsoleerd waren en sportevenementen mogelijk werden.

Om de wedstrijden goed te laten verlopen moesten er serieuze regels komen. De verschillende colleges hanteerden verschillende regels, en de wedstrijden werden gespeeld volgens de regels van de ontvangende partij. Dit leidde tot onenigheid tussen de mensen die met de voet speelden en diegene die alleen met de handen speelden. Beweerd werd dat het spelen met de voet veel te gevaarlijk was. Uit deze controverse ontstonden uiteindelijk de Voetbal Vereniging en het Rugby-voetbal.

Rugby-voetbal werd meer in de Rugby scholen gespeeld en het is daarom dat de regels van Rugby-voetbal opgeschreven werden in 1846 door de leerlingen. De achtste december 1863 werden de definitieve regels opgeschreven in Cambridge door oude leerlingen en zo is het Rugby-voetbal ontstaan.

De eerste rugbybond

In 1871, om zich definitief van het voetbal en "De Voetbal Vereniging" te onderscheiden, werd de eerste nationale rugbybond gecreëerd: de Rugby Voetbal Unie (RFU). In dit jaar wordt ook de eerste officiële match gespeeld: Schotland vs. Engeland in Edinburgh.

Geleidelijk zou de RFU verschillende regels goedkeuren om het spel te verbeteren, zoals de afschaffing van bepaalde gevaarlijke slagen, de pass met de handen in 1875, en de vermindering van het aantal spelers van twintig tot vijftien in 1877. Rugby werd, nadat het aanvankelijk gereserveerd was voor de elite, beetje bij beetje toegankelijk voor alle sociale lagen.

In 2007 telt men ongeveer 3,5 miljoen mensen die lid zijn van een club.

Rugby in Nederland

Op 24 september 1918 werd de eerste officiële Nederlandse Rugbyvereniging opgericht: de Delftsche Studenten Rugby-Club. In 1919 werden twee nieuwe teams opgericht, de Amsterdamse Studenten Rugby Vereniging (ASRV) en de Groningsche Studenten Rugby Club (GSRC) Forward. Deze twee teams en DSR-C vormden samen op 7 september 1920 de Nederlandse Rugby Bond. Later werd de Rotterdamse club RSSV het vierde lid van de Rugby Bond.

De eerste Nederlandse Rugby Bond was echter geen lang leven gegund. Na het vertrek van Zuid-Afrikaanse studenten tegen het eind van 1923 werd GSRC Forward opgeheven. Niet lang daarna stopten

ook Rotterdam en Amsterdam. Alleen DSR-C bleef bestaan, maar dat was niet voldoende om de Nederlandse Rugby Bond te redden. Die werd in 1923 opgeheven.

Pas in 1932 waren er weer voldoende rugbyclubs om opnieuw een Nederlands Rugby Bond op te richten. Dit gebeurde op 1 oktober 1932 te Amsterdam.

Tegenwoordig zijn bij de NRB ongeveer 83 clubs aangesloten.

De Nederlandse competitie begint in september en eindigt in mei. Vanaf mei tot en met juni worden toernooien en andere activiteiten georganiseerd. De competitie is bij de heren onderverdeeld in 5 klassen. De Ereklasse is de hoogste klasse. [Rugbyclub Hilversum](#) uit [Hilversum](#) is de huidige landskampioen bij de Heren.

Nederland wordt internationaal vertegenwoordigd door de volgende Nationale Selecties: [Nederland XV heren](#), Nederland XV dames, Nederland Onder 20, Nederland Onder 19, Nederland Onder 18, Nederland Onder 17 en een heren en een dames Sevens selectie. Daarnaast bestaat er een Nationaal Studententeam en een Nationaal Militair Team.

Sinds 1975 wordt deze sport in Nederland ook door vrouwen gespeeld. Rugby dames- en meisjesteams zijn over het hele land te vinden. Het nationale damesteam rugby union heeft in tegenstelling tot de mannen al meegedaan aan eindrondes van het wereldkampioenschap. De Damescompetitie is onderverdeeld in de Ere en Eerste Klasse. Amsterdamse AC is de huidige Dames Landskampioen.

Opdrachten

Voorafgaand aan de film

Opdracht 1

Welk woord hoort er niet bij?

Robbeneiland – Mandela – Apartheid – Angola
Afrikaners – Hutu's – Xhosa – Zulu

Opdracht 2

Zet de bevolkingsgroepen in de juiste volgorde van groot naar klein

Zwart – kleurling – Indiër – blank

Opdracht 3

Denk na over deze stellingen:

- I. Vergeven is beter dan straffen.
- II. Bevolkingsgroepen discrimineren leidt altijd tot wraak.
- III. Een terrorist kan ook een vrijheidsstrijder zijn.

Wat vind jij?

Na afloop van de film bekijken we de stellingen weer. Is je mening veranderd?

Na afloop van de film

Opdracht 4

Welk woord vind je het meest van toepassing op de film? Kies twee van de onderstaande woorden en leg uit waarom je deze gekozen hebt.

Ongeloofwaardig

Feel-good

Ontroerend

Hoopvol

Suf

Romantisch

Mooi

Overdreven

Spannend

Leerzaam

Opdracht 5

De film bestaat uit drie verhaallijnen:

De lijfwachten

Het jongetje

François Pienaar

- a. Geef een korte beschrijving (tussen de drie en 5 zinnen) van iedere verhaallijn.
- b. Welke verhaallijn spreekt je het meeste aan? Waarom?
- c. Neem één van de verhaallijnen en bedenk samen met een klasgenoot een ander einde van de verhaallijn. Beschrijf dit in minimaal drie en maximaal 5 zinnen.

Opdracht 6

- a. Waarom wil Mandela de kleuren van het tenue en het volkslied niet veranderen?
- b. Waarom hecht Madela zo veel waarde aan rugby, terwijl er schijnbaar belangrijkere zaken spelen?

Opdracht 7

- a. Wat moet je doen om een goede leider te zijn volgens Mandela?
- b. Kun je een voorbeeld geven van een goede leider en een slechte leider? Onderebouw je antwoord.

Opdracht 8

Waarom is de Haku – de pep-up (oorspronkelijk een Maori krijgersdans) die de Nieuw-Zeelanders doen voor de wedstrijd, interessant voor het verhaal?

Stellingen

Wat vind je nu?